

Lyts Toetsma yn de Suorein by Grou

biwenne troch Wijbe Huisman

De lêste, of miskien better sein de earste klant hwê't wy hinne gongen as it mei de molkfarder mocht om de molke op to heljen en de wei- en sûpe bussen ôf to setten waerd by ús yn de folksmûle neamd Klaes en Tet, better neamd Klaes Staatstra. It wie in âld spul mei heabe, h en bûthús en in âlde net greate foarein. It sil doe ek net in great bidriuw west hawwe, hwant meastal hâldde it mei twa bussen op dy't wy dêr ôfsetten en wer

It wienen yn myn bernejierren al âlde minsken, mar tige gol en wy kamen der as bern nea of wy krigen fan Tet it ien of oar tastoppe. Nou, nei in foech 60 jier, kaem ik der wer en nou seach it dêr hiel oars út.

Wy troffen de boer en boerinne thús en doe't ik fan earder oan it fortellen rekke sei de hear Huisman, dan moatte Jo it nou ek noch ris bisjen. It wie gâns foroare. Ek dokter Schoustra, dy't it âlde spul noch wol út syn bernejierren en ek út it bigjin fan syn praktyk koe, wie it mei my iens dat der gâns forbettering kom-

Lân, folk en pleats

men wie. Der stie nou in kreas wenhús foar, it bûthús wie gâns opknapt en de heaberging wie nou goed forsoarge. Yn de tiid fan Staatstra wie it in kouwelerij; ik wit net hoefolle lân hy der by brûkte.

De hear Huisman fortelde ús dat it bûthús yn 1961 fortimmere wie en de foarein yn 1966. It is noch net in great spul; Huisman melkt der 16 kij en hâldt ek it jongfé thús. It hús mei 20 pounsmiet lân is eigendom en dêrfan leit 9 pounsmiet by it hús. Fierder hiert hy noch 5 pounsmiet fan juffer Van Drossen (Rixt) en dan noch 15 pounsmiet fan de provinsje lân dat by de Boarn lâns leit en mei it graven fan it nije kanael opspuite is. It is tige ûnsljocht en fan in minne soart, mar sa ha ik meielkoar dochs in 40 pounsmiet en foar myn bisten genôch iten.

Foarhinne wie „Klein Toetsma“ in pleats fan in goed 70 pounsmiet en sil troch forkeapjen en utelkoar reitsjen wol wurden wêze sa't it nou is. Yn de floreen- en stimkohieren fan Grou is it to finen by nû. 8 mei rjocht op ien stim. Om troch it forkeapjen eltse kear de eignerens to neamen sil ik mar net dwaen. Ik wol lykwols dochs bigjinne mei de tiid dat de pleats noch eigen wie oan inkelde minsken en der mar ien brûker wie.

1640 Jan Sijnes de bysitter en Tetman Ypes eignerens.

1698 Bruino Plum tot Leeuwarden nom uxoris eigner en Johannes Jelles brûker.

1708 Selde eigner en Johannes Jelles widd. brûker.

1718 Selde eigner en Rienk Ruurds brûker.

1728 As yn 1718.

1738 Selde eigner en brûker as yn 1728.

1748 Den Hear A. C. van Scheltinga eigner en Pijtter Pijtters brûker.

1758 As yn 1748.

1768 De welgeb. Hear Grytman van Scheltinga eigner en selde brûker.

1778 As yn 1768.

1788 As yn 1778.

1798 Selde eigner en Ruurd Reins brûker.

1818 J. W. van Scheltinga, Widd. J. C. Bergsma eigner en Ruurd Reins brûker.

1828 Willem Faber eigner en brûker.

1838 Ynze Tjeerds Oedsma's erven mei nammen Janke-, Jantje-, Akke-, Tjetje- en Martzen eignerens en brûkers.

1858 Nou is de pleats forkocht en binne eigner en brûker: Wijtze Gerrits van der Meer eigner en brûker 4 bunder; Pieter Willems Nijdam eigner en brûker 1 bunder; Homme Fokkes de Jong en Meinte Annes Boersma eignerens 52 roeden; Geertje Binnerts Halbersma eigner 3 bunder; Willem Faber 2 bunder eigner; Durk Oetsma 1 bunder 50 roeden eigner; Pieter Wisses Deelstra, J. G. Harmsema en A. G. Harmsema 2 bunder en 43 roeden eignerens; Thomas Tettes Boonstra 2 bunder eigner; Jisk van der Meulen 1 bunder en noch ris 4 bunder eigner.

As brûkers wurde allinne neamd W. G. van der Meer en Pieter Willem Nijdam. It oare lân sil foar in part wol los forhiert wêze en foar in part troch de eignerens sels brûkt wêze. Ek is net oanjown by hokker nû. it hús stie. Yn elts gefal yn 1859 wie lyts Toetsma ophâlden in ienheit to wêzen fan 25 bunder en is der in kouwelerij fan oerbleaun.

Hwa't der letter wenne hawwe is my net bikend. Wol haw ik fortellen heard dat de bruorren en susters wenne hwwwe, mar as dy nou Bergsma of Sijtema hieten doar ik net sizze.

Hwat ik wol wit is dat der yn it lêst fan de foarige ieu oant 1918 ta wenne hawwe Klaas Staatstra en Tetje Bergsma. Yn 1918 keapet Jan Uilkema út Grou, dy't doe troude mei Teuntje van der Meer, hús en hiem en in stik lân. Jan Uilkema is der fékeapman by en sa hawwe se it dêr goed. Se binne beide net âld wurden. Teuntje is yn 1935 al forstoarn. Jan Uilkema hat der doe noch in skoftke wenne mei syn bern en hat yn 1950 it spul forkocht oan de tsjintwurdige biwenners Wijbe Huisman en Ietje van der Meer. Hoe't dy der buorkje haw ik al forteld. Myn wisk is dat al it wurk dat der dien wurde moat mei nocht dien wurde sil en dat it hwat opsmyt.

d. H.

Klein Oetsma bi-
wenne troch Wybe
Huisman yn 'e
Suorein by Grou

14 juni 1968

